

3.4. SLOBODA KRETANJA KAPITALA

Ovo potpoglavlje u kojem se obrađuje sloboda kretanja kapitala, obuhvaća pitanja koja se odnose na kretanje kapitala i tekuća plaćanja, osiguranje i vrijednosne papire, sprječavanje pranja novca te plaćanja i podmirenja.

3.4.1. Pravni okvir

Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju između Republike Hrvatske i Europskih zajednica i njihovih država članica, područje slobode kretanja kapitala uređeno je u slijedećim dijelovima: Glava V. Kretanje radnika, poslovni nastan, pružanje usluga, kapital, Poglavlje IV. Tekuća plaćanja i kretanje kapitala, članci 59. – 61.; Glava VI., članak 69.; Glava VIII., članak 84. Bankarstvo, osiguranje i ostale financijske usluge i članak 85. Poticanje i zaštita ulaganja.

Pravni okvir područja kretanja kapitala i tekućih plaćanja Europske unije određen je u Trećem dijelu UEZ-a koji govori o Politici Zajednice, a odnosi se na: Glavu III. Slobodno kretanje osoba, usluga i kapitala, Poglavlje 4. Kapital i plaćanje, članci 56. – 60. (bivši članci 73b. – 73g.); te Glavu VI. Zajednička pravila o tržišnom natjecanju, oporezivanju i ujednačavanju zakona, Poglavlje 3. Ujednačavanje zakona, članak 95. (bivši članak 100a.).

3.4.1.1. Kretanje kapitala i tekuća plaćanja

Osim Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, u Republici Hrvatskoj su u primjeni Ugovori o slobodnoj trgovini između Republike Hrvatske i zemalja EFTA-e (Island, Lihtenštajn, Norveška, Švicarska), CEFTA-e, Bosne i Hercegovine, Republike Albanije, Srbije i Crne Gore, Republike Litve, Republike Makedonije, Republike Moldove (pregovori u tijeku), te Republike Turske. Ovi Ugovori sadrže odredbe koje se odnose na slobodu tekućih plaćanja u skladu s člankom VIII. Statuta Međunarodnog monetarnog fonda.

Na snagu su stupili i Ugovori o uzajamnom poticanju i zaštiti ulaganja koje je Republika Hrvatska potpisala s: Republikom Albanijom, Rumunjskom, Republikom Čile, Argentinskom Republikom, Republikom Poljskom, Portugalskom Republikom, Slovačkom Republikom, Republikom Turskom, Bosnom i Hercegovinom, Republikom Mađarskom, Francuskom Republikom, Republikom Bugarskom, SAD-om, Helenskom Republikom, Talijanskom Republikom, Kanadom, Republikom Austrijom, Državom Kuvajt, Ujedinjenim Kraljevstvom Velike Britanije i Sjeverne Irske, SR Njemačkom, Kraljevinom Španjolskom, Arapskom Republikom Egipat, Kraljevinom Nizozemskom, SR Jugoslavijom, Republikom Finskom, Hašemitskom Kraljevinom Jordan, Kraljevinom Danskom. Navedeni Ugovori sadrže i odredbe koje se odnose na prijenose sredstava kod izravnih ulaganja.

Osim ovih izvora, područje slobode kretanja kapitala, uključujući i tekuća plaćanja, razrađena su i u Statutu Međunarodnog monetarnog fonda koji je Republika Hrvatska prihvatila Zakonom o prihvaćanju članstva Republike Hrvatske u Međunarodnom monetarnom fondu i drugim međunarodnim financijskim organizacijama na temelju sukcesije ("Narodne novine", broj 89/92). Statut Međunarodnog monetarnog fonda ("Narodne novine, Međunarodni ugovori", broj 3/92) u članku VIII. govori o izbjegavanju ograničenja na tekuća plaćanja država članica Međunarodnog monetarnog fonda.

Platni promet u zemlji uređen je Zakonom o platnom prometu u zemlji ("Narodne novine", broj 117/01), te podzakonskom regulativom koja proizlazi iz odredbi ovoga Zakona. Sukladno navedenom Zakonu nositelji poslova platnog prometa u zemlji jesu Hrvatska narodna banka i banke, odnosno depozitne institucije te jedino one mogu obavljati poslove platnog prometa definirane Zakonom. Propisano je da su računi za obavljanje platnog prometa transakcijski te da se na njima evidentiraju novčani primitci i izdatci te saldo. Račune svih pravnih i fizičkih osoba otvaraju i vode banke, a račune banaka i račune

Republike Hrvatske otvara i vodi Hrvatska narodna banka. Sukladno Zakonu sudionik mora imati najmanje jedan račun za redovno poslovanje, jer je obvezan novčana sredstva voditi na računu i plaćati preko računa, ali može, prema svom izboru, imati otvorene račune i kod više banaka. Zastupljeni su svi oblici plaćanja: bezgotovinski, gotovinski i obračunski, a Zakonom su propisani uvjeti, rokovi i načini izvršenja plaćanja. Hrvatska narodna banka, sukladno odredbama Zakona, regulira i nadzire sustav platnom prometa u zemlji. Za provođenje Zakona o platnom prometu u zemlji nije bilo potrebno angažiranje sredstava državnog proračuna.

Platni promet s inozemstvom uređen Zakonom o deviznom poslovanju ("Narodne novine", broj 96/03 – u nastavku teksta Zakon) koji je stupio na snagu 18. lipnja 2003. godine. Stupanjem na snagu Zakona prestali su važiti: Zakon o osnovama deviznog sustava, deviznog poslovanja i prometu zlata ("Narodne novine", broj 91A/93, 36/98 i 32/01), Zakon o kreditnim poslovima s inozemstvom ("Narodne novine", broj 43/96), Uredba o utvrđivanju roka iz članka 3. Stavka 1. Zakona o kreditnim poslovima s inozemstvom ("Narodne novine", broj 62/01), te podzakonski propisi donijeti na temelju tih zakona. Također, stupanjem na snagu Zakona, prestaju važiti i članak 41., članak 64. i članak 73. stavak 2. Zakona o trgovini ("Narodne novine", broj 11/96, 75/99, 76/99, 62/01, 109/01 i 49/03. – pročišćeni tekst), te podzakonski propisi doneseni na temelju članka 41. Zakona o trgovini (Odluka o obavljanju kompenzacijskih poslova s inozemstvom, "Narodne novine", broj 54/97).

Osnovni cilj Zakona o deviznom poslovanju jest omogućavanje boljih uvjeta poslovanja gospodarskim subjektima, te prilagođavanje propisa i prakse kriterijima Europske unije.

Osnovne novine Zakona o deviznom poslovanju su:

- Liberalizacija pojedinih segmenata kapitalnog računa sukladno čl. 59., 60. i 61. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju;
- Podjela poslova na: tekuće (sukladno čl. VIII. Statuta MMF-a) i kapitalne (sukladno Direktivi 88/361/EEC);
- Izostavljanje područja prometa zlata;
- Reguliranje statusa podružnica stranih društava registriranih u Republici Hrvatskoj (podružnice) kao rezidenata te predstavništva stranih društava u Republici Hrvatskoj kao nerezidenta;
- Definiranje i razrada kapitalnih poslova koji obuhvaćaju: izravna ulaganja, ulaganja u nekretnine, poslove s vrijednosnim papirima na tržištu kapitala, poslove s vrijednosnim papirima na tržištu novca, poslove s udjelima u investicijskim fondovima, kreditne poslove, depozitne poslove, plaćanja na osnovi ugovora o osiguranja i jednostrane prijenose imovine;
- Definiranje i razrada izravnih ulaganja;
- Liberalizacija transfera kapitala rezidenata u inozemstvo radi stjecanja nekretnina ukoliko su podmirene zakonom propisane obveze u Republici Hrvatskoj, što je do sada bilo zabranjeno;
- Liberalizacija ulaganja rezidenata u vrijednosne papire u inozemstvu na tržištu kapitala;
- Podjela poslova s vrijednosnim papirima na tržište kapitala i tržište novca;
- Definiranje i razrada kreditnih poslova, statusa ugovornih osoba, uvjeta njihova sklapanja, i obveza izvješćivanja;
- Ukidanje obveze pravnih osoba da devize stečene vanjskotrgovinskim poslom naplate i unesu u zemlju u roku od 150 dana, uz mogućnost jednokratnog produljenja tog roka za 60 dana;
- Omogućavanje Hrvatskoj narodnoj banci da obavlja platni promet s inozemstvom za potrebe Republike Hrvatske kao što je to praksa u većini razvijenih europskih zemalja;

- Obvezivanje ovlaštenih mjenjača da u svom radu koriste zaštićeni računalni program za obavljanje mjenjačkih poslova kako bi se suzbila uočena porezna evazija;
- Obveza međusobnog izvješćivanja tijela ovlaštenih za nadzor deviznog poslovanja čime se želi doprinijeti pravodobnoj i efikasnijoj kontroli;

Direktive Europske unije koje su korištene pri izradi Zakona jesu:

- Direktiva broj 88/361/EEC o primjeni članka 67. Sporazuma o osnivanju Europske zajednice;
- Direktiva broj 97/5/EC o prekograničnim kreditnim transferima;
- Direktive broj 91/308/EEC i 01/97/EC o sprječavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca.

Za donošenje i provođenje Zakona o deviznom poslovanju nije bilo potrebno angažirati sredstva iz državnog proračuna.

3.4.1.2. Osiguranje

Pravni okvir sustava osiguranja u Republici Hrvatskoj definiran je Zakonom o osiguranju ("Narodne novine", broj 09/94, 20/97, 46/97 – pročišćeni tekst, 116/99, 11/02) i Zakonom o posredovanju i zastupanju u osiguranju ("Narodne novine", broj 27/99).

Područje osiguranja detaljno je obrađeno u potpoglavlju 3.3.5. Nacionalnog programa Republike Hrvatske za pridruživanje Europskoj uniji za 2004. godinu.

3.4.1.3. Vrijednosni papiri

Osnovni zakon koji regulira područje vrijednosnih papira je Zakon o tržištu vrijednosnih papira ("Narodne novine", broj 84/02).

Investiranjem u vrijednosne papire mogu se baviti sva dionička društva koja u tom pogledu mogu ulagati u vrijednosne papire u skladu s svojom poslovnom politikom. Kada govorimo o onim trgovačkim društvima koja isključivo i jedino kao predmet svoga poslovanja mogu imati ulaganje u vrijednosne papire tu razlikujemo investicijske fondove, mirovinske fondove, osiguravajuća društva i dijelom banke. Kada govorimo o ograničenjima koja vrijede za investicijske fondove a koja su određena Zakonom o investicijskim fondovima, razlikujemo otvorene od zatvorenih investicijskih fondova kojima upravljaju društava za upravljanje fondovima.

Tako je odredbama članka 10. Zakona o investicijskim fondovima propisano:

- (1) U vrijednosne papire jednog izdavatelja ne smije uložiti više od 55% vrijednosti investicijskog fonda, ali se izuzetno može u vrijednosne papire jednog izdavatelja uložiti do 10% investicijskog fonda, pod uvjetom da ukupna vrijednost takvih vrijednosnih papira drugih izdavatelja ne prelazi 40% vrijednosti investicijskog fonda. Obveznice država članica Europske unije i drugih država članica OECD-a, glede tih ograničenja, računaju samo s polovicom vrijednosti.
- (2) Obveznice istog izdavatelja otvoreni investicijski fond može stjecati samo ako njihov ukupni nominalni iznos ne prelazi 10 % od ukupnog nominalnog iznosa svih obveznica istog izdavatelja, ako su u optjecaju.
- (3) Dionice istog izdavatelja mogu se stjecati za otvoreni fond samo ako pravo glasa društva iz dionica istog izdavatelja ne prelaze 10% od svih prava glasa iz dionica tog izdavatelja. To ne važi u slučajevima iz članka 8. stavka 3. točke 2. ovoga Zakona.
- (4) Depoziti u financijskim institucijama i druga novčana sredstva investicijskog fonda smiju iznositi najviše do 49% vrijednosti investicijskog fonda.

- (5) U depozitnoj banci dopušteno je držati najviše do 50% novčanih sredstava.
- (6) Dužničke vrijednosne papire koje izdaje Republika Hrvatska ili za koje garantira Republika Hrvatska fond smije stjecati bez ograničenja.
- (7) Ograničenja iz stavka 4. ne odnose se na investicijski fond čija je djelatnost raspolaganje novčanim depozitima.

Temeljem članka 27a. Zakona, otvoreni investicijski fond ne smije stjecati nekretnine. Što se tiče adekvatnosti kapitala, napominjemo da se ulagati može u vrijednosne papire koji su uvršteni u službenu kotaciju burzi ili na uređenim tržištima otvorenim za javnost, pri čemu se ta adekvatnost kapitala određuje Zakonom koji reguliraju tržište vrijednosnih papira i pravilima burze i drugih uređenih tržišta otvorenim za javnost. Što se tiče adekvatnosti kapitala fonda, napominjemo da je fond, odnosno društvo za upravljanje fondom, dužno dostavljati financijska izvješća sukladno Međunarodnim računovodstvenim standardima i članku 5. Zakona o investicijskim fondovima.

Ostala pitanja koja se odnose na područje vrijednosnih papira razrađena su u potpoglavljima 3.3.6., a manjim dijelom i u potpoglavlju 3.5.1. Nacionalnog programa Republike Hrvatske za pridruživanje Europskoj uniji za 2004. godinu.

3.4.2. Institucionalni okvir

Regulativa i nadzor nad sustavom platnog prometa u zemlji u nadležnosti je Hrvatske narodne banke. Zakonom o platnom prometu u zemlji uređuju se temeljna pitanja, a Hrvatska narodna banka donosi podzakonske propise kojima se regulira njihova provedba.

Hrvatska narodna banka propisuje i nadzire sustave za obračun međubankovnih platnih transakcija, te načine namire na računima banaka na osnovi plaćanja izvršenih preko međubankovnih sustava.

Kod platnog prometa s inozemstvom, Hrvatska narodna banka, sukladno Zakonu o Hrvatskoj narodnoj banci ("Narodne novine", broj 36/01), prati kretanja kapitala i tekuća plaćanja, odnosno vodi statistiku platnog prometa s inozemstvom i statistiku platne bilance.

Nadzor nad poslovanjem u skladu s Zakonom o deviznom poslovanju obavljaju Hrvatska narodna banka i Ministarstvo financija - Devizni inspektorat Republike Hrvatske i Carinska uprava Republike Hrvatske, svatko u svojoj nadležnosti, a sukladno zakonima kojima su ove institucije osnovane i koji određuju njihove poslove, odnosno Zakon o Hrvatskoj narodnoj banci, Zakon o Deviznom inspektoratu Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj 33/92) i Carinski zakon ("Narodne novine", broj 78/99, 94/99, 117/99, 73/00, 92/01, 47/03).

3.4.3. Sprječavanje pranja novca

3.4.3.1. Pravni okvir

Zakon o sprječavanju pranja novca ("Narodne novine", broj 69/97) koji je stupio na snagu 01. studenog 1997., postavio je temelje za razvoj preventivnog sustava u području sprječavanja i otkrivanja pranja novca.

Na području sprječavanja pranja novca, u Europskoj uniji je prihvaćena 04. prosinca 2001. nova Direktiva 2001/97/EC o sprječavanju upotrebe financijskog sektora u svrhu pranja novca (u nastavku teksta: Direktiva 2001/97/EC), koja je dopunila do tada važeću Direktivu 91/308/EEC.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju pranja novca ("Narodne novine", broj 117/03) stupio je na snagu 01. kolovoza 2003. godine, a primjenjuje se od 01. siječnja 2004. godine.

Pravilnik o provedbi Zakona o sprječavanju pranja novca stupio je na snagu 09. prosinca 2003. godine, a primjenjuje se od 01. siječnja 2004. godine.

Potreba za usklađenjem odredaba Zakona o sprječavanju pranja novca (dalje u tekstu: ZSPN) s Direktivom 2001/97/EC, imala je za cilj cjelovito usklađivanje hrvatskog zakonodavstva s područja sprječavanja pranja novca s europskim zakonodavstvom.

Zakonom o izmjenama i dopunama ZSPN-a dodatno su pravno uređena određena pitanja u području prevencije pranja novca, odnosno aktivnije uključivanje i drugih obveznika i profesija u poduzimanju mjera za sprječavanje pranja novca, koji bi mogli biti korišteni za pranje novca, kao što su:

- obveznici koji imaju podružnice u inozemstvu, ili koji imaju u većinskom vlasništvu, ili pod kontrolom financijske institucije u inozemstvu;
- drugi subjekti koji u okviru svojih djelatnosti provode određene financijske aktivnosti – transakcije, kao što su odvjetnici, odvjetnička društva, javni bilježnici, odnosno drugi subjekti koji imaju uvid u određene transakcije (revizorske tvrtke, ovlaštene revizore i pravne ili fizičke osobe koje obavljaju računovodstvene poslove, ili poslove poreznog savjetovanja);
- proširen je i krug obveznika na stambene štedionice, mirovinske fondove i društva za upravljanje mirovinskim fondovima, zatim pravne i fizičke osobe koje obavljaju poslove u svezi s organiziranjem i provođenjem dražbi.

Osim navedenog Zakonom o izmjenama i dopunama ZSPN-a uređena su i pitanja:

- identifikacije domaćih i stranih pravnih osoba, odnosno stvarnih vlasnika i članova Uprave trgovačkih društava (beneficial owner);
- povećan je limit od 105.000,00 kuna na 200.000,00 kuna kod prijave Uredu gotovinskih i povezanih gotovinskih transakcija od strane obveznika;
- nadzora nad primjenom ZSPN-a, na način da su izričito određena nadzorna tijela po pojedinim sektorima, koja će preuzeti odgovornost za provedbu ZSPN-a, svaka u svom sektoru.

Obveznici su Uredu dužni, na Zakonom propisani način, dostavljati obavijesti o:

- transakcijama koje se obavljaju gotovim novcem, stranom valutom, vrijednosnim papirima, plemenitim kovinama i draguljima ako je vrijednost transakcije 200.000,00 kuna, ili veća;
- povezanim gotovinskim transakcijama koje ukupno dosežu vrijednost 200.000,00 kuna, ili veću;
- transakcijama kada se radi o poslovima životnog osiguranja ako godišnji zbroj premija za životno osiguranje prelazi 40.000,00 kuna;
- svim drugim gotovinskim, ili negotovinskim transakcijama, ako postoji sumnja da se radi o pranju novca;
- Carinska uprava RH obvezna je Ured obavijestiti o prekograničnom prijenosu gotovine ili čekova, u domaćoj ili stranoj valuti, u vrijednosti od 40.000,00 kuna, ili većoj.

3.4.3.2. Institucionalni okvir

Ured za sprječavanje pranja novca ustrojen je u okviru Ministarstva financija kao samostalna unutarnja ustrojstvena jedinica, odnosno kao financijsko-obavještajna jedinica (FIU-Financial

Intelligence Unit) administrativnog tipa koja obavlja poslove utvrđene ZSPN-om. Organizacijski i funkcionalno Ured je sastavljen je od dva odjela: Odjela za analitiku i Odjela za prevenciju.

Sadržaj aktivnosti za 2004. godinu

Prioritet u sljedećoj godini svakako predstavlja on-line povezivanje Ureda i obveznika, radi brže dostave i obrade podataka o transakcijama i njihove sigurnosti, a sve u cilju što učinkovitije borbe u sprječavanju i otkrivanju pranja novca odnosno sprječavanje financiranja terorizma. Troškovi uvođenja on-line povezivanja između Ureda i obveznika te cjelokupne programske podrške, iznose cca 1.500.000,00 kuna, a osigurat će se kroz CARDS Program.

3.4.4. Plaćanja i podmirenja

3.4.4.1. Pravni okvir

Pravni okvir za područje plaćanja i namirenja već je detaljno obrađen u potpoglavlju 3.4.1. Nacionalnog programa Republike Hrvatske za pridruživanje Europskoj uniji za 2004. godinu.

Platni promet u zemlji uređen je Zakonom o platnom prometu u zemlji ("Narodne novine", broj 117/01), te podzakonskom regulativom koja proizlazi iz odredbi ovoga Zakona.

Platni promet s inozemstvom uređen Zakonom o deviznom poslovanju ("Narodne novine", broj 96/03) koji je stupio na snagu 18. lipnja 2003. godine.

Na temelju Zakona o deviznom poslovanju donesene su:

- Odluka o uvjetima i načinu obavljanja platnog prometa s inozemstvom (primjenjivati će se od 01. siječnja 2005. godine, a donesena je na temelju čl. 32. Zakona, "Narodne novine", broj 146/03),
- Odluka o plaćanju i naplati u stranim sredstvima plaćanja u zemlji (čl. 15. Zakona, "Narodne novine", broj 146/03),
- Odluka o načinu i uvjetima pod kojima rezidenti u poslovanju s nerezidentima mogu primiti naplatu ili izvršiti plaćanja u gotovini u kunama, stranoj gotovini i čekovima (čl. 34. Zakona, "Narodne novine", broj 146/03),

Odlukom o uvjetima i načinu obavljanja platnog prometa s inozemstvom, određuju se uvjeti i način obavljanja platnog prometa između rezidenata i nerezidenata, platnog prometa preko računa nerezidenata u bankama sa sjedištem u RH, bez obzira na to obavlja li se plaćanje ili prijenos u stranoj valuti ili u kunama, te plaćanja i prijenosa stranih sredstava plaćanja između računa rezidenata. Uputu za provedbu ove Odluke, s detaljno reguliranom tehnikom obavljanja platnog prometa s inozemstvom po tekućim i kapitalnim poslovima, izradit će i donijeti Hrvatska narodna banka do kraja 2004. godine.

Odlukom o plaćanju i naplati u stranim sredstvima plaćanja u zemlji, određeni su poslovi u kojima su dopušteni plaćanje i naplata u stranim sredstvima plaćanja između rezidenata te između rezidenata i nerezidenata u RH.

Odlukom o načinu i uvjetima pod kojima rezidenti u poslovanju s nerezidentima mogu primiti naplatu ili izvršiti plaćanja u gotovini u kunama, stranoj gotovini i čekovima, određeni su način i uvjeti pod kojima rezidenti u poslovanju s nerezidentima mogu primiti naplatu, ili izvršiti plaćanje u gotovini u kunama, stranoj gotovini i čekovima.

Sadržaj aktivnosti za 2004. godinu

Tijekom 2003. godine donesena je Odluka o načinu obavljanja platnog prometa s inozemstvom, koja će se početi primjenjivati 01. siječnja 2005. godine.

U cilju daljnje razrade odredbi ove Odluke, tijekom 2004. godine planira se donošenje Upute o provedbi Odluke o uvjetima i načinu obavljanja platnog prometa s inozemstvom.

Ovom Uputom biti će izvršeno daljnje usklađivanje s propisima Europske unije i to:

- daljnje usklađivanje s odredbama Direktive Europskog parlamenta i Vijeća br. 97/5/EC od 27.01.1997. o prekograničnim kreditnim transferima;
- daljnje, potpuno, usklađivanje s odredbama Direktive Vijeća br. 91/308/EEC o sprječavanju korištenja financijskog sustava za pranje novca od 10.07.1991. i njenim izmjenama i nadopunama u Direktivi Europskog parlamenta i Vijeća br. 01/97/EEC od 04.12.2001.

3.4.4.2. Institucionalni okvir

Hrvatska narodna banka nadležna je za nadzor i regulativu sustava platnog prometa u zemlji.

Hrvatska narodna banka nadležna je također za donošenje propisa i nadzor sustava za obračun međubankovnih platnih transakcija, te načina namire na računima banaka na osnovi plaćanja izvršenih preko međubankovnih sustava.

U okviru svojih posebnih nadležnosti, nadzor nad poslovanjem u skladu s Zakonom o deviznom poslovanju obavljaju Hrvatska narodna banka i Ministarstvo financija - Devizni inspektorat Republike Hrvatske i Carinska uprava Republike Hrvatske.

Institucionalni okvir za plaćanja i namirenja obrađen je detaljnije u potpoglavlju 3.4.2. Nacionalnog programa Republike Hrvatske za pridruživanje Europskoj uniji za 2004. godinu.

PLAN PROVEDBE SSP-a

Zakon o deviznom poslovanju djelomično je usklađen s *acquis communautaireom*, a ograničenja određenih kapitalnih poslova, koja su ostala na snazi, će se u skladu s rokovima iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju ukinuti u roku od četiri godine nakon njegova stupanja na snagu, a potpuna liberalizacija kapitalnih transakcija mora se omogućiti do postizanja punopravnog članstva Republike Hrvatske Europskoj uniji. Također, po isteku roka od četiri godine, Vijeće za stabilizaciju i pridruživanje utvrditi će načine potpune primjene pravila Zajednice o kretanju kapitala.

Zakon o deviznom poslovanju je usklađen sa direktivama Europske unije kojima se određuje zakonodavni okvir liberalizacije kapitalnih transfera te s odredbama SSP-a koje se odnose na liberalizaciju pojedinih segmenata kapitalnog računa, pri čemu se vodilo računa da se postigne i zadrži makroekonomska stabilnost u Republici Hrvatskoj.

U odnosu na kretanje kapitala s obzirom na stjecanje prava vlasništva, potrebno je istaknuti da Zakon o trgovačkim društvima ("Narodne novine", broj 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03) ne razlikuje pravne osobe prema sjedištu osnivača, pa tako već sada postoji mogućnost da društva kćeri trgovačkih društava Zajednice osnovana u Republici Hrvatskoj, stječu vlasništvo bez ograničenja postavljenih stranim osobama Zakonom o vlasništvu i drugim stvarnim pravima ("Narodne novine", broj 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00 i

114/01). Sukladno odredbama Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, strane fizičke i pravne osobe mogu, pod pretpostavkom uzajamnosti, stjecati vlasništvo nekretnina na području Republike Hrvatske uz suglasnost ministra vanjskih poslova Republike Hrvatske, po prethodno pribavljenom mišljenju ministra pravosuđa Republike Hrvatske.

U 2004. godini Hrvatska narodna banka utvrdit će dinamiku daljnje liberalizacije kapitalnih transakcija.

Tijekom 2004. godine će se na temelju makroekonomskih pokazatelja nastaviti analiza utjecaja ukidanja pojedinih kapitalnih ograničenja na makroekonomsku stabilnost Republike Hrvatske, te će se na temelju rezultata analize donositi odluke o daljnjoj liberalizaciji kapitalnog računa.

Mjera	Rok provedbe	Nositelji
- izraditi analizu mogućnosti potpune primjene pravila o kretanju kapitala u skladu s pravilima EU (čl. 61. st. 1.)	12/2004	MFIN HNB